

NiaBulteno

ISSN:0871-9241

JANEIRO-MARÇO 2012 JANUARO-MARTO • Numero 93

Informa Bulteno de Portugala Esperanto-Asocio
Boletim Informativo da Associação Portuguesa de Esperanto

Rua Dr. João Couto, 6-^oA, PT-1500-239 LISBOA • +351 +217 141 359 • asocio@esperanto.pt • www.esperanto.pt

9-a IRo, Sezimbire:



improviza plongado!

Pri apenaŭ ne fiasko ĉipaske legu el

pĝ.9

Oporta bando koncertas en esperanto



ANCOU



ANCOU

*Okaze de maja turneo en
Lisbono, P.E.A. ekrilatis
kun la etno-fuzia muzik-
istaro Rakia.*

Pĝ.3

1972-2012: nia asocio 40-jara 1887-2012: nia lingvo 125-jara!

Oktobre al Palmelo

*Nia 26-a jara renkontiĝo okazos laŭplane
komence de oktobro 2012 en la ĉarma sud-
lisbonia kastelurbo Palmelo.*

Pĝ.3

Vortaroj de niaj lingvoj

*Entute 57 portugallingvaj esperanto-vorta-
roj, de 1892 ĝis nun, el kiuj 13 nia-lande;
ilin verkis 21 aŭtoroj. Liston sur*

pĝ.5-8

Nia dojeno **Américo Esteves de ALMEIDA**: 1908-2005

pĝ.10

Nia Bulteno (informa bulteno de
Portugala Esperanto-Asocio)
Numero 93 (jan. - mar. 2012)

ISSN:0871-9241

Redaktis:

António MARTINS-Tuválkin

Reviziis: A. S. ALMEIDA;

Iuri GASPÁR

Eldonkvanto: 270 ekzempleroj

Abono (4 n-roj/j., nur ekster PT):

½ de via landa M.A. de U.E.A.

Unuopa ekz. (90-93): 5,00 €

Rete: <http://www.esperanto.pt/dok/nb093.pdf>

Finkompostita en: 2012.05.25

Limdato por NB94: 2012.06.31

Kontakto: <bulteno@esperanto.pt>



Portugala
Esperanto-
Asocio
Associação
Portuguesa de
Esperanto

(pessoa colectiva de utilidade pública)

☉ sabate 15:00-19:00; sideje

✉ Rua Dr. João Couto, 6 r/c A
PT-1500-239 LISBOA

☎ +351 217 141 359 ☉

☎ +351 217 933 924 (pre-av.)

✉ <info@esperanto.pt> (português)

✉ <asocio@esperanto.pt> (esperante)

🌐 <http://www.esperanto.pt/>

📍 <pea_diskut@googlegroups.com>

CAE: 91331 NIF: 501 547 312

Fundita en 1972.04.25

Landasocio de U.E.A. ekde 1979

Kom.-Obs.: Faria de Bastos

Membroj: 46(+121) en 2012.05.24

Monata kotizo: 3,00 €

(emeritoj kaj sub-18-jaruloj:

2,00 €; malriĉuloj: 0,00 €)

Aniĝkoto: 5,00 €

Pagojn al bankkontoj:

(BIC: CGDIPTPL) IBAN: PT50

0035 064 000 025 961 430 49 aŭ

NIB: 0035 064 000 025 961 430 49

GVIDORANOJ: (ekde 2011.03.26)

General-Assemblea Stabo:

<assembleo@esperanto.pt>

Prezidanto: Alexandra Paz

Sekretarioj: Rui Q. VALÉRIO

Francisco MELO

Estraro: <estraro@esperanto.pt>

Prezidanto: José MARTINS

Vicprezidanto: Wilson BRÍGIDO

Sekretario: <sekretario@esperanto.pt>

Iuri GASPÁR

Kasisto: <kasisto@esperanto.pt>

Vítor MARQUES

Voĉdonantoj: Luís OLIVEIRA

A. MARTINS-Tuválkin

Nuno MAGALHÃES

Diskrete jubileis *nia asocio la pasintan dekan de majo, kvardek jarojn post la ĝenerala asembleo kiu ĝin fine fondis kaj kiu elektis ĝiajn unuajn gvidorganojn. Tiam, du jarojn antaŭ la faligo de la reĝimo kiu tiom longe "kondiĉigis" la esperantan agadon, la esperoj, (mal)fidoj, celoj kaj planoj de la portugalia esperantistaro pri la nova struktur(ig)o estis draste malsamaj de la postaj, kaj certe de la nunaj. Rondajn nombrojn festi tamen certe sencas, dum ni malrapide transiras la sojlon post kiam tiu fondiĝo iĝas historio kaj ne plu memoro. Same kiel esperanto mem, ĉijare eĉ 125-jara — jam vivanta historio!...* **Red.**

Kontrol-Komitato: <kk@esperanto.pt>

Prezidanto: A. da Silva ALMEIDA

Revizoroj: Alcino ALVES

Miguel BOEIRO

NEBALOTITAJ POSTENoj:

Lernado: <lernado@esperanto.pt>

Nádia PENAS; Iuri GASPÁR

Libro-Servo: <vendejo@esperanto.pt>

Rui Q. VALÉRIO

Biblioteko: <biblioteko@esperanto.pt>

Wilson BRÍGIDO

(periodaĵoj) Wilson BRÍGIDO

(eltondajaĵoj) MARTINS-Tuválkin

(diversaĵoj) (vakas)

(fotarkivo) A. S. ALMEIDA

Gazetaro: <imprensa@esperanto.pt>

(vakas)

Eldonoj: <eldonoj@esperanto.pt>

A. MARTINS-Tuválkin

Subvencioj: (vakas)

Ekspozicioj: (vakas)

Komputservo: <admin@esperanto.pt>

Nuno MAGALHÃES; Luís OLIVEIRA;

A. MARTINS-Tuválkin

Sidejmastrumo: Pedrosa ALVES

Poŝtmarkoj: Armando CARDOSO

HONORAJ MEMBROJ:

António da Silva ALMEIDA

Olga Serra Marques de ALMEIDA ☺

Manuel de FREITAS ☺

Alsácia Fontes MACHADO ☺

Alberto Pedro da SILVA ☺

Adelino Franco SIMÕES ☺

Manuel Maria Sousa TEIXEIRA ☺

JUNULARA SEKCIO:

Portugala Esperanto-Junularo

Jovens Esperantistas de Portugal

Fond.: 1993 Membroj.: 10

(L.S. de TEJO ekde 1996)

🌐 <http://www.esperanto.pt/pej.htm>

✉ <pej@esperanto.pt>

✉ ☎ 📠 ĉe P.E.A.

LOKAJ SEKCIOJ:

PLUS — Portugala Loka Unua

Sekcio (nordokc. sekcio; neag.)

Repr.: Nuno MAGALHÃES

Fond.: 2002 Membroj.: 21

☉ Kafejo "O Píolho", Leonplaco,

Oporto (antaŭavertul!)

✉ Rua Paulo da Gama, 550-12º A

PT-4150-589 PORTO

✉ <plus@esperanto.pt>

🌐 <http://www.esperanto.pt/plus.htm>

ALIAJ LANDAJ ORGANIZOJ:

Regiona Esp.-Asocio (Ourém)

📠📠📠: (anoncotaj; NB90:4)

Saluton! — Cooperativa dos Amigos

do Esperanto e da Natureza

✉📠 Avenida Bissaia Barreto, 2

PT-3360-191 PENACOVA

LANDAJ REPRESENTANTOJ:

U.E.A.: Manuel PINGUINHA

TEJO: (vakas)

E.E.U.: Luís LADEIRA; José MARTINS

ILERA: Francisco MELO (CI(GE))

EJA: Faria de BASTOS

SAT: Pedrosa ALVES (kotizp.)

IKEK: Alcino ALVES

NUMEROJ KAJ REFERENCJOJ

Ekz.: «NB12:3-4» indikas pĝ. 3

ĝis 4 de *Nia Bulteno* n-ro 12. Ali-

aj: *Bubo*; *IL (Informa Letero)*;

ELV (Esperanto — Língua Viva);

NS (Nia Stelo); *LK (La Karavelo)*;

RPE (Revista Portuguesa de Esper-

antano); *SI (Saudação Informilo)*.

Sgnf. de logotipo kun numero:

♣1234/567 aŭ ♣1234: asociano;

♣12.345: Libro-Serva varkodo;

bibl.: ♣B1234 aŭ ♣A123: libro

k.s.; ♣i123: periodaĵo; **albuoj:**

♣F1234: foto; ♣G1234: eltondajo.

ARANĜOJ:

Malpelmele palmelen!

Dum la estraro penis eviti la ĵusajn problemojn (Senzimbro, *Espinho*, *Figueira da Foz*) pri manko de subteno el la loka registaro okaze de niaj aranĝoj, pretiĝis refoje Miguel Boieiro (mem iama urbestro) peri niajn dezirojn al akceptemaj municipestraroj elinterlia vasta kontaktaro. Sekve elektigis Palmelo (*Palme-la*) urbeto kreskinta ĉirkaŭ kastelo, bonege situanta apud Lisbono (8 km norde de Setublo), la maro, du naturparkoj, vitejoj kaj vinejoj. La renkontiĝo okazos planate la unuan semajnfino de oktobro; programo preparatas. Detalojn en NB94. **AMT**

ASOCIO:

Ĝ.A. 2012

La 31-an de marto 2012 kunvenis la Ĝenerala Asembleo de Portugala Esperanto-Asocio en sia sidejo, sub prezido de sekretario Rui VALÉRIO kaj kun la ĉeesto de ok asocianoj. Post aprobo de la estrara raporto pri la jaro 2011, oni unuvoĉe aprobis kaj akklamis proponon de la estraro pri membrigo de Olga ALMEIDA kiel honora membro (NB92:3). **IFG**

KULTURO:



En 2012.05.13, kadre de la festivalo *Máscara Ibérica*, prezentigis en la lisbona *Rossio* la etno-fuzia oportabando **Rakia**. Vigle kaj rave sonis i.a. violono, baterio, tamburinego, kaj folkloraj 12-kordaj gitaroj (*viola campaniça*) por kvar kantoj — inter ili, kiel bisajo, la **esperantlingva** “*Grand Boutique*”, kun teksto el fama portugala verkisto Miguel TORGA (“*Súplica*”) laŭ improviza traduko fare de bandano Diana AZEVEDO (♂), inspirite de simila sperto de la Oportapupteatro en 1999. Ŝin kaj la ĉefkantiston, Fabíola AUGUSTA (♀), intervjuis kulise post la koncerto P.E.A.-anoj MARTINS-Tuválkin kaj Jaime CORREIA. La mirindaj voĉoj kiuj ĵus sorĉintis la spektantaron, sia-vice iĝis publiko al pliaj sciigoj pri tiu lingvo kiun ili avidas uzadi, sed apenaŭ konas. Jam la antaŭan semajnon rimarkis asociano Cremilde CORREIA la mension de esperanto en la festivalprogramo, el kio sekvis kontakto fare de la menciita estrarano: «Esperanto estas por ni simbola afero», sed «ni volas perfektigi niajn tekstojn kaj nian elparolon!» **AMT**

SIDEJO:

Ĉarpentaĵoj

Nia viglega veterano kaj elserĉpreta ĉarpentisto Pedrosa ALVES laŭpete volonte preparis du pliajn laboraĵojn por sideja plibonigo: La libro-vendejo havas ekde la 14-a de majo tri fortikajn bretvicojn superstable, kio liberigis valoran spacon aliloke. Dume, la norda muro de la oficejo, ruinigita de najbara kranliko kiu faligis ĝian stukon, estos tegita ĝis brustalto per murplinto el rabotita pinligno kun lino-lea trempo. Krome, akiriĝis subfenestra bretŝranko kaj subŝrankaj kofroj por la saloneto. **AMT**

KULTURO:

Ĉe l' banano en Vimarano

Artista grupo «provoke» nomata Musa paradisiaca (sciencia nomo de la bananarbo) organizis en marto 2012 dusesian eventon en la eksuzino ASA kadre de la eventaro Eŭropa Kulturĉefurbo kunokazanta en Guimarães (Vimarano, nordokcidenta Portugalio). Ili petis de nia asocio ĉeston de esperantisto por anigo al «simbola» spektantaro, kaj sekve ĉestis Carlos Humberto MOREIRA, kiu raportas:

Merkrede (la 26-an), ili pensis pri kunvenoj inter 6 aŭ 7 homoj por diskuti pri «La Tempo». La partoprenintoj en la diskutado ne estis speciale lertaj, precipe la lokaj partoprenintoj. Mi alportis kelkajn librojn kaj revuojn en/pri nia lingvo kiuj interesis ĉefe la organizantojn kaj iliajn amikojn.

Vendrede (la 30-an), antaŭ pli granda publiko (ĉ. 15 homoj), aperis la itala kunvenanto, prof. Marco Pasi, el Milano sed loĝanta en Amsterdamo, kiu, kiel studemulo pri Fernando Pessoa, volis ke esperantisto legu du poemojn tradukitajn en esperanton.

Mi refoje elmontris esperanto-librojn, muzikkompaktdiskojn kaj mi profitis la okazon por ekjeti la ideon organizi, septembre aŭ oktobre, kelkajn debatojn pri esperanto, kun grava ekspozicio de libroj kaj aliaj aĵoj por disvastigado de nia lingvo en la spaco de Guimarães — Ĉefurbo de la Kulturo. Mia ideo estis tre bone akceptita kaj organizantoj Miguel FERRÃO kaj Eduardo GUERRA promesis kontakti P.E.A.n por preparoli pri tia afero. **CHM**

BIBLIOTEKO:

Librojn plu kaj pli

Plu daŭras (NB91:19) la reordigado de la asocia biblioteko: Nun, unuopa ekzistkonfirmo de ĉiu libro kaj prinoto de ties tema klasigo — tion daŭrigas volontule pluraj sidejanoj: A. S. ALMEIDA, Wilson BRÍGIDO, A. MARTINS-TUVÁLkin, Eduardo CRISPIM, Marta MARTINS, Suzete dos SANTOS, Neza ANTUNES, kaj Maria RAPOSO (ĉi tri lastaj estas kurslernantoj: pĝ. 10): Tiu fazo baldaŭ finiĝos kaj sekvos enkomputiligo de la tuto, aldono de dume ricevitaĵoj novakiraĵoj, kaj definitiva ordigado. Dume, nova regularo pri pruntoj studatas.

Novaj volumoj

Krom diversdevenaj donacoj po etaj kvantoj, nia biblioteko (ek)ricevis komence de 2012 tri signifajn grandkvantajn donacojn: Unu estas ĉiusemajna libro-livero de po dudek el A. S. ALMEIDA, kiu zorge mem aldonadas ilin al la sliparo. Dua venis el Jorge BRANCO (ree nia sola kunasocio en Estremozo — kp. NB92:10), kiu alsendis plurajn librojn kaj gazetojn. La tria estas heredaĵo el la longtempa movadano Frazão de FARIA, forpasinta en 2001 (NB78:6): 284 volumoj kiuj dankinde aldoniĝis al nia libraro. **AMT+WB**

HOMOJ:

El du kontinentoj

Ĉeestis nian sidejan sabaton la lastan de aprilo argentina esperantisto **Claudio Jorge Hess**. La trian semajnon de majo revizitis Lisbonon kaj nian sidejon angola esperantlingva lignskulptisto **José Baxombana** (NB92:4). **AMT**

LINGVO:

Portugallingvaj esperanto-vortaroj

- ☒←☆ João José SANTOS (2012(?)): *Dicionário Didático Esperanto-Português*. La Karavelo, Estremoz (PT); Juiz de Fora (BR) : Aperonta.
- ☒↔☆ (anon.) (2012*): *Lernu : Eo-Português / Português-Eo*. E@i (US) : Havebla en <http://lernu.net/> (viz. 2011.07.29). *Kreita en 2002, aktualigata. Dudirekteco aŭtomata.
- ☒↔☆ (anon.) (2012(?)*): *Majstro : Multlingva vortaro*. Majstro-Aplikaĵoj (NL) 15 913 kapv.: Havebla en <http://www.majstro.com/> (*viz. 2012.05.17; kredato nek.). Dudirekteco aŭtomata.
- ☒↔☆ (plur.) (2012*): *Viki-vortaro / Wiktionary*. Wikimedia Foundation (US) 7098 kapv. : Havebla en <http://eo.wiktionary.org/>; portugala vortlisto en <http://eo.wiktionary.org/wiki/Kategorio:PT> (viz. 2012.05.17). *Kreita en 2004.05, aktualigata. Dudirekteco aŭtomata. Pluraloj, verbformoj, k.s. vortvarioj aparte listigitaj.
- ☒↔☆ (plur.) (2012*): *Reta Vortaro*. ReVo (DE) 15 170 kapv.: Havebla en <http://www.reta-vortaro.de/>; portugala vortlisto en http://www.reta-vortaro.de/revo/inx/lx_pt_a.html (viz. 2011.07.29). *Kreita en 1997, aktualigata. Dudirekteco aŭtomata.
- ☒↔☆ Túlio FLORES (2012*): *Dicionário de Túlio Flores : Português-Esperanto / Esperanto-Português*. Brazilo.org (BR) 56 612 kapv.: Havebla en <http://vortaro.brazilo.org/vtf/> (viz. 2011.07.29). *Kreita en 2005, aktualigata. Dudirekteco aŭtomata.
- ☒→☆ António da Silva ALMEIDA (2012): *Dicionário Português-Esperanto*. P.E.A., Lisboa (PT) 2-a eld. 650p. 23×15 cm² ★v 04.037: 30,00 € ISBN: 978-972-9471-37-7: Brunruĝa kovrilo.
- ☒←☆ António da Silva ALMEIDA (2010): *Dicionário Esperanto-Português*. P.E.A., Lisboa (PT) 2-a eld. 365p. 23×15 cm² ★v 04.032: 26,00 € ISBN: 978-972-9471-38-4: Blu-verda kovrilo.
- ☒←☆ Sylla CHAVES (2008): *Oportuna Poŝvortaro Esperanta-Portugala*. Oportuno, Rio de Janeiro (BR).
- ☒↔☆ Carlos Augusto Guimarães DOMINGUES (2003): *Vocabulário Português-Esperanto Esperanto-Português*. BEL, Brasília (BR) 3(?)-a eld.
- ☒←☆ Ismael Gomes BRAGA (2002): *Dicionário Esperanto-Português*. FEB, Rio de Janeiro (BR) 8-a eld. 159p. 18×13×1 cm³ ★v 04.002: 10,00 € ★B 1583 ISBN: 85-7328-121-9: Ruĝa kovrilo. Sen enhavaj ŝanĝoj ekde la 2-a eld. Ekzemplernombro de ĉiuj eldonoj: 39 500.
- ☒↔☆ Edgard Monteiro MACHADO (2002): *Vocabulário de bolso Português-Esperanto / Esperanto-Português*. Lorenz, Rio de Janeiro (BR) 1-a eld. 113+67p. 15×10 cm² ISBN: 85-8698423-X: Dufaca (du ŝajnaj antaŭoj).
- ☒←☆ Sylla CHAVES (1999): *Dicionário do principiante Esperanto-Português*. EASP, São Paulo (BR) 80p. 21 cm.
- ☒←☆ Ismael Gomes BRAGA (1997): *Dicionário Esperanto-Português*. FEB, Rio de Janeiro (BR) 7-a eld. : Sen enhavaj ŝanĝoj ekde la 2-a eld.
- ☒→☆ Allan Kardek Afonso COSTA (1997): *Novo dicionário Português-Esperanto*. FEB, Brasília (BR) 4-a eld. 552p. 23×18 cm² ISBN: 85-73281-20-0: Ekzemplernom-

bro de ĉiuj eldonoj: 16 mil.

- ☒←☆ António da Silva ALMEIDA (1997): *Dicionário Esperanto-Português*. P.E.A., Lisboa (PT) 1-a eld. 305p. 21×15×2 cm³ ★v 04.020 ISBN: 972-9471-32-0.
- ☒→☆ António da Silva ALMEIDA (1997): *Dicionário Português-Esperanto*. P.E.A., Lisboa (PT) 1-a eld. 35 000 kapv. 535p. 21×15×3 cm³ ★v 04.021 ISBN: 972-9471-33-9.
- ☒⇌☆ Carlos Augusto Guimarães DOMINGUES; Sylla CHAVES (supl.) (1995): *Vocabulário Português-Esperanto Esperanto-Português*. BEL, Brasília (BR) 3(?) -a eld. 6000 kapv.
- ☒←☆ Ismael Gomes BRAGA (1995): *Grande Dicionário Esperanto-Português*. K.K.E., Rio de Janeiro (BR) 2(?) -a eld. 3(?) -a repres.
- ☒→☆ Allan Kardek Afonso COSTA (1994): *Novo dicionário Português-Esperanto*. FEB, Brasília (BR) 3-a eld. 544p. 23×18 cm².
- ☒←☆ Ismael Gomes BRAGA (1993): *Dicionário Esperanto-Português*. FEB, Rio de Janeiro (BR) 6-a eld. : Sen enhavaj ŝanĝoj ekde la 2-a eld.
- ☒⇌☆ Carlos Augusto Guimarães DOMINGUES; Sylla CHAVES (supl.) (1989): *Vocabulário Português-Esperanto Esperanto-Português*. BEL, Brasília (BR) 2(?) -a eld. 235p. 19×14 cm² ★v 04.012.
- ☒←☆ Ismael Gomes BRAGA (1989): *Dicionário Esperanto-Português*. FEB, Rio de Janeiro (BR) 5(?) -a eld. : Sen enhavaj ŝanĝoj ekde la 2-a eld.
- ☒→☆ Allan Kardek Afonso COSTA (1989): *Novo dicionário Português-Esperanto*. FEB, Brasília (BR) 2-a eld. 548p. 23×18 cm².
- ☒←☆ Ismael Gomes BRAGA; Sylla CHAVES (supl.) (1989): *Grande Dicionário Esperanto-Português: com Suplemento*. K.K.E., Rio de Janeiro (BR) 2-a eld.; 1-a pres. 12 100 kapv. 576p. 21 cm ★v 04.030 : 2100-vorta suplemento.
- ☒→☆ Allan Kardek Afonso COSTA (1987): *Novo dicionário Português-Esperanto*. FEB, Brasília (BR) 1-a eld. 544p. 23×18 cm² ★v 04.004.
- ☒⇌☆ Carlos Augusto Guimarães DOMINGUES (1984): *Vocabulário Português-Esperanto Esperanto-Português*. BEL, Brasília (BR) 2(?) -a eld. 235+48p.
- ☒←☆ Ismael Gomes BRAGA (1982): *Dicionário Esperanto-Português*. FEB, Rio de Janeiro (BR) 4(?) -a eld. 160p. 18×13 cm² : Sen enhavaj ŝanĝoj ekde la 2-a eld.
- ☒⇌☆ Carlos Augusto Guimarães DOMINGUES (1978): *Vocabulário Português-Esperanto Esperanto-Português*. BEL, Rio de Janeiro (BR) 1-a eld. 6000 kapv. 235p. 19×14 cm² ★B 0193.
- ☒←☆ Ismael Gomes BRAGA (1976): *Dicionário Esperanto-Português*. FEB, Rio de Janeiro (BR) 3-a eld. 159p. 18 cm : Sen enhavaj ŝanĝoj ekde la 2-a eld.
- ☒←☆ Maŭro de SASSI (1976): *Vocabulário: 1000 palavras freqüentes*. La Juna Penso, Laroque-Timbaut 47 (FB) 1000 kapv. 24p. 21×15 cm² : Kun gramatiko. En: *Esperanto em 24 páginas*.
- ☒←☆ Herbert Frederich HÖVELER (=“E. Ĉefeĉ”) (1975): *Chave do Esperanto*. P.E.A., Porto (PT) 48p. 12×8×0,3 cm³ ★v 04.001: 0,25 € ★B 1086 : Kun gramatiko.
- ☒⇌☆ José dos Reis PIRES (=“Apolonius”); Alves de MOURA (rev.) (1974): *Turista vortaro : Português-Esperanto / Esperanto-Português*. P.E.A. / Cruz, Lisboa (PT) 1-

a eld. 198+75p. 14×10×1 cm³ ★**V** 04.003 (blanka), 04.034 (blua), 04.035 (ruĝa), 04.036 (verda): 3,00 € ★**B** 1803 ISBN: 972-9471-22-3: Plasta kovrilo; dufaca (du ŝajnaj antaŭoj); ekzistas en 4 kovrilkoloroj, sen enhava dif.

- ☒←☆ Adelino Franco SIMÕES (1971): *Vocabulário Esperanto-Português: Fundamenta kaj Akademia Vortaro*. (aŭtoro): Lourenço Marques (=Maputo) (M^Z) 1-a eld. 10 000 kapv. 64p. 21×14,8×0,5 cm³.
- ☒→☆ Ismael Gomes BRAGA (1965): *Dicionário Português-Esperanto*. K.K.E., Rio de Janeiro (BR) 2-a eld. 363p. 19×14 cm².
- ☒←☆ Ismael Gomes BRAGA (1964): *Grande Dicionário Esperanto-Português*. K.K.E., Rio de Janeiro (BR) 1-a eld. 28 000 kapv. 501p. 19×14×3 cm³ ★**B** 2413 : Kun supl. pri propraj nomoj.
- ☒←☆ Ismael Gomes BRAGA (1961): *Dicionário Esperanto-Português*. FEB, Rio de Janeiro (BR) 2-a eld. 160p. : Kelkaj korektoj kaj aldonoj.
- ☒←☆ Herbert Frederich HÖVELER (=“E. Ĉefeĉ”) (1957): *Chave do Esperanto*. BEL / I.G.B.E., Rio de Janeiro (BR) 2500 rad. 42p. 11×7×0,3 cm³ ★**B** 1085 : Kun gramatiko.
- ☒←☆ Ismael Gomes BRAGA (1956): *Dicionário Esperanto-Português*. FEB, Rio de Janeiro (BR) 1-a eld. 160p. 16×12×1,5 cm³ ★**B** 0099 : Kun supl. pri vortoj similaj al aŭ egalaj al iliaj portugalaj ekvivalentoj.
- ☒→☆ Ismael Gomes BRAGA (1954): *Dicionário Português-Esperanto*. K.K.E., Rio de Janeiro (BR) 1-a eld. 20 000 kapv. 300p. 19×14×2,5 cm³ ★**B** 0160.
- ☒←☆ Alberto Couto FERNANDES (1947): *Dicionário de Bólso Esperanto-Português (com as terminações, afixos e radicais oficiais do Esperanto)*. LEB, Rio de Janeiro: (BR) 4-a eld. 79p. ★**B**(?): Enhavas nur oficialajn vortojn kaj afiksojn.
- ☒←☆ Alberto Couto FERNANDES; Carlos DOMINGUES (1945): *Dicionário Esperanto-Português*. FEB, Rio de Janeiro: (BR) 264p. 19×14×2 cm³ ★**B** 1033 : Kun supl. pri mallongigoj kaj propraj nomoj geografiaj, historiaj, mitologiaj, literaturaj kaj personaj.
- ☒←☆ Jozefo JOELS (1940): *Dicionário Completo Esperanto-Português*. FEB, Rio de Janeiro (BR) 9000 kapv. 278+2p. 16×12×2 cm³ ★**V** 04.005 (?) ★**B** 1596 : Kun supl. pri 77 vortoj enhavantaj la sufikson -um- kaj supl. pri propraj nomoj.
- ☒←☆ Alberto Couto FERNANDES (1938): *Vocabulário Esperanto-Português (Raízes Officiais) / Esperanta Radikaro (Oficialaj Radikoj) kun Portugala traduko*. Pongetti, Rio de Janeiro (BR) 3-a eld. 69p. 19×13×0,5 cm³ ★**B** 0317 : Enhavas nur oficialajn vortojn kaj afiksojn.
- ☒→☆ Alberto Couto FERNANDES; Carlos DOMINGUES; Luiz Porto Carreiro NETO (1936): *Dicionário Português-Esperanto*. Imprensa Nacional, Rio de Janeiro (BR) 25 000 kapv. xviii+488p. 19×14×3 cm³ ★**B** 0349 : Kun supl. pri propraj nomoj geografiaj, historiaj, mitologiaj, literaturaj kaj personaj.
- ☒←☆ Herbert Frederich HÖVELER (=“E. Ĉefeĉ”) (1934): *Chave do Esperanto*. Paolet, San Vito / San Vít PN (TF) 2-a eld. 42p. 11×8 cm² : Kun gramatiko.
- ☒←☆ Alberto Couto FERNANDES (192X): *Esperanta Radikaro (Oficialaj Radikoj) kun Portugala traduko*. (BR) 2-a eld. : Enhavas nur oficialajn vortojn kaj afiksojn.
- ☒←☆ Herbert Frederich HÖVELER (=“E. Ĉefeĉ”); Saldanha CARREIRA (rev.) (1923):

Chave do Esperanto. Lumo, Lisboa (PT) 32p. 15×14 cm² : Kun gramatiko. Rev. pli-long. eld.; 2500 radikoj kaj supl. pri komercaj vortoj.

- ☒←☆ Alberto Couto FERNANDES (1922): *Esperanta Radikaro (Oficialaj Radikoj) kun Portugala traduko*. O Norte, Rio de Janeiro (BR) 1-a eld. 82p. 13×7×30 cm³ ★B 1205: Enhavas nur oficialajn vortojn kaj afiksojn.
- ☒→☆ Tobias Rabelo LEITE (1913): *Diccionario Portuguez-Esperanto*. Hachette, Paris (FR) 1-a eld. 417+5p. 15×10×2,5 cm³ ★B 1482.
- ☒←☆ Tobias Rabelo LEITE (1910): *Vortaro Esperanta-Portugala / Diccionario Esperanto-Portuguez*. Hachette, Paris (FR) 1-a eld. 176p. 15×10×1,5 cm³ ★B 1482, 0340.
- ☒→☆ José Augusto PROENÇA (1909(?)): *Diccionario Portuguez-Esperanto*. Almeida e Sá, Porto (PT) 16 000 kapv. 293+28p. 19×14 cm² ★B 0159.
- ☒←☆ José Augusto PROENÇA (1908): *Diccionario Esperanto-Portuguez*. Almeida e Sá, Porto (PT) xiii+137+28p. 19×14 cm² ★B 0159: Kun resumo gramatika.
- ☒←☆ Herbert Frederich HÖVELER (=“E. Ĉefeĉ”) (1907): *Chave do Esperanto*. Internacia Propagandejo Esperantista, London (GB) 1-a eld. 26p. 11×7 cm² : Kun gramatiko; 1837 radikoj.
- ☒↔☆ Manuel Ribeiro da Costa e ALMEIDA (1898): *Vocabularios*. Herminio, Gouveia (PT) 2-a eld. 216p. 16×12 cm² : En: *A Lingua Universal Esperanto Methodo completo comprehendendo dois vocabularios segundo a edição franceza de M. L. de Beaufront traduzido e coordenado por Manuel Ribeiro da Costa e Almeida*. ★B 2957.
- ☒↔☆ Manuel Ribeiro da Costa e ALMEIDA (1896): *Vocabularios*. Herminio, Gouveia (PT) 1-a eld. 216p. 16×11 cm² : En: *A Lingua Universal Esperanto Methodo completo comprehendendo dois vocabularios segundo a edição franceza de M. L. de Beaufront traduzido e coordenado por Manuel Ribeiro da Costa e Almeida*.
- ☒↔☆ Jayme Heinlein FERREIRA (1892): *Diccionario Esperanto-Portuguez Diccionario Portuguez-Esperanto*. W. Tümmel, Nuremberg (DE) pĝ.: 21-74 16×11 cm² : Kun supl. pri nomoj de monatoj, popoloj, mezuroj, valutoj, sezonoj kaj ĉefurboj. En: *A Lingua Universal “Esperanto” Methodo completo comprehenendo dois vocabularios segundo a edição alemã do Dr. Luis Samenhof traduzido e coordenado por Jayme Heinlein Ferreira*. ★B 2175.

Fontoj kaj notoj:

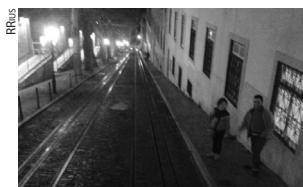
Kompilo surbaze de la listoj <http://www.uea.org/dokumentoj/bib/portugala.html> kaj http://eo.wikipedia.org/wiki/Esperanto-portugalaj_vortaroj, kun aldonoj kaj korektoj fare de A. MARTINS-Tuválkin, João José SANTOS, Túlio FLORES, A. S. ALMEIDA, kaj Iuri GASPAS. Estis konsiderataj nur vortlistoj libere konsulteblaj (en komputila platformo) aŭ (papere) en plena alfabeto ordo: mankas do korektiloj, konversaciaj vortaroj, kaj frazlibroj; estis konsiderataj ankaŭ “vortaroj” publikigitaj kiel aneksoj aŭ ĉapitroj de pli vastaj verkoj, se leksikografie kompletecaj kaj ĝeneralaj: do mankas fakterminaroj, glosaroj, k.s. Aldonoj kaj korektoj bonvenas. Aktuala versio ĉe <http://esperanto.pt/dok/vortaroj.pdf>. **Signoj:** “☒” portugala lingvo, “☆” esperanto. *Identigkodoj ĉe P.E.A.:* “★B” mendkodo en la Libro-Servo (elĉerpita se prezo mankas); “★B” Biblioteko (demandu pri prunteblo ĉe biblioteko@esperanto.pt). ■

RRUS

ARANĜOJ:



La 8-a IRO, paske 2012 en Portugalio, nur iel okazis ĉar unusola eksterlandano decidis tamen veni, malgraŭ neklareco de la programo kiel anoncita. Tiu estis kataluno Ramón Rius, kiu raportas ĉipaĝe. Kiel li skribis en la asocia gastlibro, «neplanitaj eventoj, se kore faritaj, ankaŭ povas sukcesi». (La sekvan IROn, en 2013, organizos hispana HEJS.)



■ Ramón Rius

Lisbono havas la romantismon de la tramoj, la poetoj, la fadoj kaj la karaveloj. Ĝi ankaŭ suferas pro la “realismo” de la ekonomia interveno de la faktaj povoj de Eŭropo. Mi povis reveni al Lisbono kaj plibone koni ĝin dank’ al Portugala Esperanto-Asocio kaj al unu el ties estroj — idealisto kiu suferas pro sialanda situacio — António MARTINS. Li gastigis min dum tiuj tagoj kiam okazis la intima IRO — ĉe la sidejo de la Asocio. Kune ni vizitis la urbon, promenis tra malsamaj kvartaloj kaj mi konatiĝis kun lokaj kutimoj, manĝaĵoj kaj ankaŭ kun denaska esperanto-parolantino, Marta (↑).

Sabate, la 7-an de Aprilo, ni fine iris al *Sesimbra*, kie ni vizitis la kastelon kaj defiante la malaltan temperaturon ni faris, kune kun aliaj samasocioj, la unuan plonĝadon sur la preskaŭ malplena strando. Al mi, do, eblis paroli esperanton kaj ankaŭ la portugalan kiam mi tutsole travagis la urbon. Kvankam la suno malofte brilis, tiuj tagoj estis tre lumaj. ■

VENDEJO:

Libroj nun pli kostaj!

La 5-an de majo, dum sideja laborkunveno kun A. S. ALMEIDA, W. BRÍGIDO, kaj A. MARTINS, 295 el la 413 varoj de nia vendejo (ĉefe libroj) ricevis novan prezon. Temis ĉefe pri “normaligo” de tro malgrandaj valoroj kiuj ial eskapintis antaŭajn aktualigojn:

Entute 238 prezoj plikostiĝis, averaĝe je 245%, sed ĉe 57 varoj la prezo eĉ malpliigis (83%). Fine, 29 el la analizitaj varprezoj restis senŝanĝaj.

Entute la plenvenda ebla enspezo kreskis de 8 222,81 € al 10 918,96 €. Ĉiujn ŝanĝojn aprobis poste vendejestro R. Q. VALÉRIO, neĉeestinta pro persona afero. La nova katalogo haveblas laŭpete kaj ĉe <http://esperanto.pt/dok/katalogo.pdf>. **AMT+RQV**



Baldaŭ ankaŭ la 15 filatelaj varoj ekhavas novan prezon, agorditan al ties valoro en poŝtmarkaj rondoj, laŭ aprezo de J. PINA kaj A. CARDOSO. (↑ Bulgara p.m. pri la U.K. 1978, ★00.105.)

HOMOJ:

Jen forpasis nia dojeno

Naŭdek-sep-jara mortis en dec. 2005 (*) **Américo Esteves de ALMEIDA** (★0899), esperantisto ekde junaĝo, aktivinta en lisbonaj rondoj; pli ĵuse li vizitadis la sidejon unu fojon jare ĝis 1997. **AMT+ASA+MPA**

RF (nr 0300)



Surfote ekskurseto apud Barreiro, ĉ. 1955: dekstren, staras nomoto, Valdomiro Belo FARINHA, Américo Esteves de ALMEIDA, kaj António da Silva ALMEIDA; kaŭras Rocha da COSTA, Ventura ANTUNES, kaj Karlo Ferdinando (Carlos Fernando COTOVIO); fone lia VW-furgono.

HOMOJ:

Revulo firmkrura

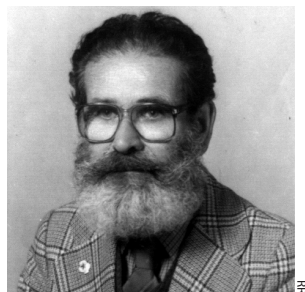
António FERREIRA mortis 87-jara en 2007 (*), sed jam en 1998 lia esperanta agado ĉesiĝis (★0872), pro draste malboniĝinta sanstato. Li laste laboris kiel fakturricevisto, kio lin irigis tuttage tra Lis-

bono: «Miaj kruroj estas ankoraŭ kiaj de sepjara bubo, sed kiam mi emeritiĝos, mi ne daŭros longe», li iam aŭguris. Li kunlaboris pri diversaj sidejaj taskoj dum la 1980-aj kaj 1990-aj, i.m.a. pri la parlamenta peticio en 1991 (**NB60:6-9**). Lia pasio estis la aritmetiko (eĉ kun memagnoskita manko de matematika

LERNADO:

Kurse plui

Eĉ kontraŭ la pesimismo de ties iniciatinto (**NB91:25**), la sidejaj kursoj tre sukcese pluas (**NB92:9**), jam (majmeze) je la dek-unua leciono: La unua-nivela klaso, tre ŝata-te instruata de Nádía PENAS, ne nur ne spertis la kutimajn forlasojn sed eĉ kreskis, kun novaj lernantoj aniĝintaj jam postkomence: entute nun dek du. La dua nivelo, kiun instruas Iuri GASPAS, ankaŭ pluas, kun la sama komenca klaso el du lernantoj. Laŭplane plenumiĝos fine de septembro la kompleto el 36 h da instruado en ambaŭ kursoj. Finexzameno kaj diplomigo okazos jarfine. **AMT**



klero), kaj patentitan elpensajon sian (kiu garantius ĉiusemajnajn plenkromojn de loterioj kaj futbalvetoj) li nomis *Cri-vo Esperantista*. **AMT**

* Eksciita nur en 2012: Pri Esteves de ALMEIDA per municipa tombejedikto (*Journal de Sintra* 2011.11.25: 2); pri António FERREIRA per familiana sciigo.

APLIKADO:

Portugala biero esperante sur multlingva fono (pĝ.12)

Portugala esperantisto José Manuel Preto RIBEIRO (NB43:5, NB44:4-6, NB54:3) aldonis en 2009 al sia multflanka talentaro la arton fari bieron laŭ hejmetia maniero. Li kun du amikoj (triope, «C.P.M. Biermajstroj») ekde tiam produktis kvin aŭ ses “rikoltojn” jare — kaj esperanton elektis por devizo sur la botela etikedo (pĝ.12). Tiu montras grandunciale la spritan vortludan marknomon “*malta*”, kiu samtempe aludas la ĉefan ingrediencon (*), kaj la tostvokon «*À malta!*», =«Je la ular’!». Li klarigas: «Jen sincera alvoko, refoje eldirata ĉiam kiam amikaro ariĝas kaj, laŭ pokallevo, deziras inter si longan vivon kaj neŝanceligeblan sanon — kaj ke, per tiuj, aŭtenta amikeco pluestu.» Esperanta devizo sur rubando malsuper la marknomo asertas ke ĝi estas «Per manoj farita, anime gistata, ĝuota de la koro» kaj la tuto ŝvebas kontraŭ fono kie la vorto “biero” tekstas en 70 malsamaj lingvoj. «Esperanto simbolas la universalan karakteron de bierfarado, la maleston de bariĵoj por ĝin gustumi, kaj la senutilon de landlimoj por ĝia kunĝuado», klarigas Preto RIBEIRO al la neesperantista publiko. Tiu gustumado eblas tamen nur private — ja el tiu hejmetia produktado ne estas mendoj kaj vendoj. Kiu do avidas la enhavon, kaj la unikan boteletikedon, esperu pri iama reokazigo de esperanta evento en Blankkastelo (*Castelo Branco*), okaze de kiu, en novamika rondo, la koroj do ĝuu kion manoj faris kaj animo gistis. **AMT**

* “*mal*” = “malto” plurlingve, kaj ankaŭ portugallingve se skribita laŭprononce de rapidparolo laŭ la centroportugalia dialekto (normalskribe “*malte*”). La aliaj ingrediencoj estas akvo, hordeo, lupolo, sukero, kaj gisto.

LIBROJ:

Kiel wendi Almejdaĵon

La ĝusta adreso por reta mendo de la portugala-esperanta vortaro de A. S. ALMEIDA estas <http://www.lulu.com/product/14834137>, mallau antaŭaj informoj. **AMT**

BULTENO:

Reta ricevo

Kiuj ne bezonas urĝe la paperan version de *Nia Bulteno* pro kontentiĝo per nura podofa, sciigu tion al nb@esperanto.pt. Ŝpariĝos ekspedo; mana livero okazos poste. **Red.**

BULTENO:

Korektende

La ĵusantaŭa numero de *Nia Bulteno* (NB92) sufuris en la presejo (fotokopia servo de *Staples Cabo Ruivo*, Lisbono) du gravajn senekskuzajn erarojn: La tuto surpaperiĝis reskaligite je ĉ. 95% (kio rezultigis malsimetriajn marĝenojn) ĉe pli ol duono de la ekzemplero, kaj la signon “★” (logotipo de P.E.A.) anstataŭis “☒”. Ambaŭ eraroj okazis pro tio ke tiu servo adaptintis sian praktikon al la kompostajoj de mallertaj klientoj...

Same mallertega estis, kvankam nia-flanke, ankaŭ la enesto de eraroj en tiu numero: Sur pĝ.4 mankas etmajuskligo de familinomoj ĉe José BAXOMBANA kaj Amir FEHKRI. Krome enŝteliĝis tre kruda tajperaro en la nomo de Zamenhof eĉ titolo sur pĝ.8! **Red.**

Hordeo kaj lupolo,
 tankardo kaj tostvoko,
 lingvoj simbole de uni-
 versaleco, kaj la devizo:



«Per manoj farita, ani-
 me gistata, ĝuota de U-
 kor» — jen hejmmetia
 biero el Portugalio.

(p.11)

amasto

farita per manoj anime gistata ĝuota de la koro



interŝanĝnumero

nº de sócio
 foto
 dlt. quota paga
 foto
 lasta kotizpago

DESTINATÁRIO:

Associação Portuguesa de Esperanto
 Rua Dr. João Couto, 6-r/c A
 PT-1500-239 LISBOA
 PORTUGAL

REMETENTE: